

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamiseksi (ilmanlaatudirektiivi)

Asianumero VN/35657/2024

Kommentit ilmansuojelusuunnitelmaa koskeviin pykäliin ja niiden perusteluihin (145 ja 145 a–145 c §) sekä ilmansuojelun etenemissuunnitelmaa koskeviin pykäliin ja niiden perusteluihin (145 d – 145 e §):

145 d §:n mukaan: ”Jos 1 päivään tammikuuta 2030 alkaen noudatettava ilmanlaadun turvaamiseksi lain 141 §:n nojalla säädetty raja-arvo ylittyy tai mainitun pykälän nojalla säädettyä otsonin tavoitearvoa ei saavuteta 1 päivän tammikuuta 2026 ja 31 päivän joulukuuta 2029 välisenä aikana, on 2 momentin mukaisen vastuutahon laadittava kyseistä epäpuhtautta koskeva ilmansuojelun etenemissuunnitelma, jotta kyseiset raja-arvot tai tavoitearvot voidaan saavuttaa niille säädettyihin määräaikoihin mennessä. Ilmansuojelun etenemissuunnitelman laatimisvastuuseen sovelletaan, mitä 145 §:n 3 momentissa säädetään.”

Edellä mainittujen pykälien mukaisten suunnitelmien laatimisvastuu tulee luonnoksessa esitetyn perusteella kunnille. Esimerkiksi Harjavallan osalta arseenille ja nikkelimelle määrätyt uudet raja-arvot tulevat hyvin todennäköisesti ylittymään jo vuonna 2026, jolloin etenemissuunnitelman laatimisvastuu tulisi kaupungille. Koska em. pitoisuusylitykset aiheutuvat ympäristöluvanvaraisten laitosten toiminnasta, kunnan realistiset mahdollisuudet vaikuttaa tällaisissa tilanteissa päästöjen vähentämiseen ovat olemattomat ja lisäksi suunnitelmien laatimiskustannukset lisäävät entisestään kuntien maksutaakkaa.

Etenemissuunnitelman sekä ilmansuojelusuunnitelman laatimisasiasi tulisi edellä kuvatun kaltaisissa tilanteissa, joissa raja-arvojen ylittävien päästöjen aiheuttaja on ympäristöluvallinen laitos, saattaa valvontaviranomaisen, Harjavallan tapauksessa Lupa- ja valvontaviranomaisen (LVV:n) käsiteltäväksi. Lisäksi 145 e §:ään tulisi lisätä poikkeamismahdollisuus suunnitelman laatimisesta tapauksessa, jossa on osoitettu, että raja-arvojen ylitys aiheutuu ympäristöluvallisesta toiminnasta. Tällöin suunnitelman laatimisvastuu tulee osoittaa toiminnanharjoittajalle ja asia käsitellä ympäristölupaviranomaisessa, koska kunnalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa tällaisissa tapauksissa päästöjen vähentämiseen.

Jari Lagerroos
Mittausinsinööri
Ilmanlaadun mittaus
Elinvoima- ja ympäristötoimiala
Ympäristö- ja terveystoimintayksikkö
Porin kaupunki